

Nimi _____ **Kl** ____ **Hinne** ____
_____ viga

I Palun ühenda sõnad alt kaarega liitsõnaks; kui vaja, kasuta ka sidekriipsu.

Näitlejad laulavad maarjalaste heaks

Tartu Vanemuise suure maja suur saal oli viimase kohani hõivatud, kuigi samast sarjast kontserti on huvilised kuulanud sügiseti aastast aastasse. Erilise huvi tekitab südamlük lähedus, mille loovad ühes koos laulvad näitlejad, Maarja küla intellekti puudega noored ja tavalised muusika huvilised.

Siiski jääb Tartus eelmisel püha päeval aset leidnud ja Tallinnas Vene Teatris eel oleval nädalal kümnendat korda toimuv kontsert praeguse kava kohaselt viimaseks. Vähemalt sellises vormis.

Ümmarguse järje korra numbriga kontserdil esinesid Tartus (ja astuvad üle homme kell 18 Tallinnas kuulajate ette) näitlejad oma parimate lauludega läbi aastate.

Kui maarjalased olid oma ette aste lõpetanud, võtsid laulu järje üle kümme korda osalenud näitleja Katrin Pärn ja sarja „Kuula, palun!“ muusikaline juht Toomas Lunge.

Kahe kontserdi näitlejate honorar ja publiku pileti raha lähevad muu hulgas muusika ja hipo teraapia, eri olümpial osalemise ning teraapia ja seminari ruumide ehituse lõpetamiseks. Hea tegevuse kontsertidel Tartus, Tallinnas ja Pärnus on osalenud üle kahe saja laulva näitleja. Pileti tulust on aastate jooksul Maarja küla toetuseks kogunenud ligi kolm miljonit krooni.

Intellekti puudega noortele mõeldud Maarja külas Põlva maal elab
32 noort vanuses 18-30 elu aastat. (PM nov 2011)

II Palun kirjuta vähemalt 35-sõnaline tekst sellest, mida mõtled, tunned pärast loo läbilugemist. Lisa lõppu sõnade arv.

[illegible]

Gümnaasium. Kokku-lahkukirjutamine

Nimi _____ Kl _____ Hinne _____
_____ viga

I Palun ühenda sõnad alt kaarega liitsõnaks; kui vaja, kasuta ka sidekriipsu.

Juba 19. sajandil oli õhk saastatud

Õhu saaste on üks nendest negatiivsetest taga järgedest, mis kaasneb tööstuse ja elatus taseme üldise tõusuga. Esimesed õhu saastega seotud drastilised juhtumid esinesid juba 19. sajandil, kui londonlasi hakkas kimbutama kivi söega kütmisest tekkinud tahm ja sudu.

Nii põhjustas 1871. aastal Londonis tuhandetest kaminatest õhku paisatud vee auru ja tahmaga segunenud väävel dioksiid sudusid, kus nähtavus vähenes mõne meetrini. Toona suri ligi seitse sada inimest.

20. sajandi tööstus revolutsioon tutvustas saastunud õhuga kaasnevaid probleeme laiemalt. Nii on ajalukku läinud 1930. aasta detsembri kuu Belgia sudu, kui Maasi jõe oru elanike seas, kus 24 km pikkuselt oli reastunud raske tööstus ette võttes, ilmneseid massilised hingamis teede kahjustused ja surma juhtumite arv kasvas 10,5 korda.

Tootmise ja tarbimise kasv ning uued tehnika saavutused muutsid keskkonna probleemid aina teravamaks. Nafta ja teiste fossiil kütuste tohtu tarbimine auto kütusena, nende põletamine elektri energia ja soojuse saamiseks ning kasutamine keemia tööstuses töid 20. sajandil kaasa enne olematu koormuse keskkonnale. Tekkisid happe vihmad, linnade probleemiks sai maa pinna lähedase õhu kihi osoon.

Kunagise kohalikust ühe linna või riigi õhu murest on nüüdseks saanud üle maa ilmne probleem. (Looduse Hää, 14.10.2011)

II Palun kirjuta vähemalt 35-sõnaline tekst sellest, mida mõtled, tunned pärast loo läbilugemist. Lisa lõppu sõnade arv.

Nimi _____ **Kl** _____ **Hinne** _____
_____ viga

I Palun ühenda sõnad alt kaarega liitsõnaks; kui vaja, kasuta ka sidekriipsu.

16.oktoober, Ida Timor, Dili linn. Oleme siin Lõuna merel juba harjunud, et sõidud saartelt saartele on väikesed toredad nn sutsakad, mille jooksul saab veidi seedida värskelt kogutud muljeid selja taha jäävast saarest. Hiivasime ankru ja alustasime järje kordset sutsakat, millest sai hoopis kahe nädalane mere sõit.

Juss hakkas oma ette aeg ajalt lausa naeru kihistama ja minu küsimusele, et mis nalja teeb, vastas sära silmil: „Mõtle, ma ei tee kohe mitte midagi!“

Sellesse sõitu jäi ka väga tähtis päev, 2. oktoober – aasta merel sai täis. Mäletan meie lahkumist aasta eest Piritalt. Ei olnud mingit aimu, mis ees ootab. Teadsin vaid, et üld levinud arvamuse kohaselt on maa kera ümmargune ja on mingi võimalus, et jõuame üks kord Piritalle tagasi. Aga kas mehed, kes tagasi jõuavad, on ka need samad mehed, kes lahkusid – sellele ei oska vastata.

Kodu lähenemisest annab tunnistust ka tõik, et oleme hakanud ostma iga sugu eksootilist puidu padi. Esimesel reisi poolel me seda ei teinud. Olen mõelnud, et kodus meisterdan ilusa suure mere mehe kasti, kuhu kõik need keed, teo karbid, kivistunud korallid, hai ja krokodilli hambad, puu kujukesed, paar kilo kasutamata jäänud münte kõik võimalikest riikidest kokku kuhjan. Kasti panen pööningule ja lasen ämbliku võrkude alla mattuda, kuni lapse lapsed selle kunagi avastavad ja südame põksudes avavad.

II Palun kirjuta vähemalt **35-sõnaline** tekst sellest, mida mõtled, tunned pärast loo läbilugemist. Lisa lõppu sõnade arv.

[illegible]